

Број: 772/2008-D-02 /2
Датум: 30.12.2008.

„Гас“, д.о.о., Бечеј
Радослав Ивановић
Чарнојевићева бр. 2
21220 Бечеј
факс: 021/814 859

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса који сте нам доставили дописом од 23.12.2008. године (заведено у Агенцији под бројем 772/2008-D-02 од 23.12.2008. године).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Ђубо Маџић
Ђубо Маџић

На основу члана 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 96. седници од 30.12.2008. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса „Гас“, д.о.о., Бечеј и даје следеће:

МИШЉЕЊЕ

1. „Гас“, д.о.о., Бечеј - оператор дистрибутивног система за природни гас, доставило је својим дописом од 23.12.2008. године (допис заведен у Агенцији под бројем 772/2008-D-02 од 23.12.2008) на мишљење предлог Одлуке о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса које износе

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	5,31	
	Остали корисници	3,74	224,27

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, као и висине планиране стопе повраћаја на регулисана средства који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007) признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Гас“, д.о.о., Бечеј при образовању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса:

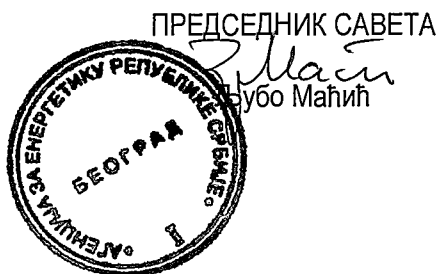
- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и максимално одобрени приход за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас и извршио алокацију максимално одобрених прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007);
- исказао цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, 1/2007);
- стопу повраћаја на регулисана средства обрачунало у висини од 7,50% за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила:

- да су сви елементи релевантни за утврђивање оправданих трошкова пословања и максимално одобреног прихода за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас, реално исказани и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим;
- да су предложене стопе повраћаја на нивоу уобичајених стопа у земљама са сличним условима и ризицима пословања за енергетске делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за дистрибуцију природног гаса и система за управљање дистрибутивним системом за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 776/2008-Д-1/13
Београд, 30.12.2008.. године

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса

1. Уводне напомене

У складу са чланом 36. став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), „Гас“, д.о.о., Бечеј као оператор дистрибутивног система за природни гас, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса (допис заведен у Агенцији под бројем 772/2008-D-02 од 26.12.2008. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

„Гас“, д.о.о., Бечеј је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

2. Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције, за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода, као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима).

У поступку оцене оправданости планираних трошкова пословања у 2008.години и начина исказивања њихове вредности, Агенција је имала у виду следеће:

- Чланови друштва са ограниченом одговорношћу „Гас“, Бечеј, су ЈП „Србијагас“, Нови Сад (са уделом од 51%) и ЈП „Топлана Бечеј“, Бечеј (са уделом од 49%),
- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности и не обавља неенергетске делатности,
- Подносилац предлога је у складу са чланом 43. Закона извршио раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима за 2007. годину. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2007. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2007. годину за предметне енергетске делатности. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода за предметне

енергетске делатности извршена је коректно, односно подносилац предлога је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких трошкова, средстава и осталих прихода у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

3. Опис дистрибутивног система

„Гас“, д.о.о., Бечеј обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом који чине 195 km дистрибутивне мреже и 2 мерно регулационе станице (MPC) (подаци из „Плана и програма пословања за 2008. годину“), од чега је лиценцирано 136 km дистрибутивне мреже са једном MPC

4. Количине природног гаса планиране за дистрибуцију у 2008.г.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода се утврђују на основу података о планираним количинама природног гаса које ће се испоручити са дистрибутивног система.

Тарифни елемент „енергент“ - 3.473.000m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2008. години. Тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи 2.473.000 m³ за домаћинства и 1.000.000 m³ за остале купце.

Тарифни елемент „капацитет“ – 24.812 m³/дан/год. је за 2008. годину усвојен на основу података из 2007. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи 17.332 m³/дан/год. за домаћинства и 7.480 m³/дан/год. за остале купце.

Губици природног гаса у дистрибутивном систему планирани за 2008.годину износе 0,12%, колико су износили реализовани губици у 2007.

5. Оперативни трошкови за енергетску делатност дистрибуцију природног гаса

Економско–финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2008. годину од 6,0% (односно 7,1% просечно), као и да је планирана дистрибуирана количина природног гаса у регулаторном периоду већа у односу на претходну годину за 25,9%, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 15.863.000 динара (за 32,0% мање у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани оперативни трошкови у регулаторном периоду.

ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

у 000 динара

Редни број	Позиција	2007	2008	Индекс
1.	Трошкови материјала	4.626	1.044	23
1.1.	Трошкови материјала за израду	3.656	0	0
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	585	566	97
1.3.	Трошкови горива и енергије	385	478	124
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	14.131	9.959	70
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	10.500	7.896	75
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.870	1.414	76
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу		85	
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора		0	
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	1.430	151	11
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	331	413	125
3.	Трошкови производних услуга	1.396	1.468	105
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака			
3.2.	Трошкови транспортних услуга	10	43	430
3.3.	Трошкови услуга одржавања	232	250	108
3.4.	Трошкови закупнина	0	0	
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	149	157	105
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга	1.005	1.018	101
4.	Нематеријални трошкови	3.183	3.392	107
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	833	1.117	134
4.2.	Трошкови репрезентације	376	398	106
4.3.	Трошкови премија осигурања	366	403	110
4.4.	Трошкови платног промета	158	174	110
4.5.	Трошкови чланарина	30	35	117
4.6.	Трошкови пореза	678	743	110
4.7.	Трошкови доприноса	71	77	108
4.8.	Остали нематеријални трошкови	671	445	66
5.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4)	23.336	15.863	68
6.	Број запослених (стање крај године)	10	11	110

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на претходну годину и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови материјала за израду“ нису планирани у регулаторном периоду иако су у претходној години исказани у износу од 3.656.000 динара. Искључивање предметних трошкова из оперативних трошкова у регулаторном периоду је извршено услед чињенице да се ови трошкови у потпуности односе на издатке у изградњу прикључака на систем за дистрибуцију природног гаса а које подносилац захтева у својим пословним књигама не третира као некретнине, постројења и опрему.
- «Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи» планирани су у регулаторном периоду у износу од 9.959.000 динара (за 29,5% мање у односу на претходну годину). Смањење предметних трошкова у регулаторном периоду у односу на претходну годину је извршено услед чињенице да се ови трошкови одређеним делом односе на издатке у изградњу прикључака на систем за дистрибуцију природног гаса а које подносилац захтева у својим пословним књигама не третира као некретнине, постројења и опрему, при чему је подносилац захтева доставио и адекватно образложење за обрачун предметних трошкова, па се планирана висина ових трошкова у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 151.000 динара (за 89,4% мање у односу на претходну годину), па се планирана висина ових трошкова у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови рекламе и пропаганде“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 157.000 динара (за 5,4% више у односу на претходну годину), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови репрезентације“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 398.000 динара (за 5,9% више у односу на претходну годину), па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“, „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ и „Трошкови заштите животне средине“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

6. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 4.457.000 динара (за 51,2% мање у односу на претходну годину). За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани трошкови амортизације у регулаторном периоду.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 4.326.000 динара. Трошкови амортизације средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 131.000 динара и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду.

Према Рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

7. Стопа повраћаја на регулисана средства

Подносилац захтева је у регулаторном периоду за енергетску делатност дистрибуције природног гаса применио стопу повраћаја на регулисана средства у висини од 7,5% и то применом реалне цене сопственог капитала пре опорезивања од 10,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 5,10%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40,00%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60,00% и стопе пореза на добит од 10,00%.

По овом основу у максимално одобреном приходу за енергетску делатност дистрибуције природног гаса укључен је износ од 7.540.000 динара.

Примењена цена позајмљеног капитала објективно се креће у границама обазриво и рационално позајмљених средстава. Реална цена сопственог капитала пре опорезивања примењена је у прихватљивој висини од 10,00%.

На основу свега напред наведеног, предложена стопа повраћаја на регулисана средства од 7,50% се може сматрати оправданом и прихватљивом.

8. Регулисана средства

Регулисана средства у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 100.537.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана регулисана средства у регулаторном периоду.

Приликом економско – финансијске анализе регулисаних средстава у регулаторном периоду треба имати у виду следеће:

- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода износи 101.366.000 динара. Износ нето вредности средстава на почетку регулаторног периода, а која је основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода одговара износу исказаном у Билансу стања подносиоца захтева на дан 31.12.2007. године за енергетску делатност дистрибуције природног гаса. Према информацијама подносиоца захтева последња процена вредности имовине и капитала је извршена са стањем на дан 01.01.2006. године од стране независног проценитеља («ИТЦ Истраживачки и технолошки центар», Нови Сад), при чему ефекти процене нису унети у пословне књиге јер се чека одлука о прихватању процене од стране оснивача.
- Нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 52.617.000 динара (36,1% од нето вредности система за дистрибуцију природног гаса). Подносилац захтева је доставио адекватно образложење на основу којег је утврђен наведени износ. Треба нагласити да подносилац захтева нема у пословним књигама евидентиране прикључке на систем за дистрибуцију природног гаса, па се нето вредност средстава прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода односи искључиво

на део система за дистрибуцију природног гаса (без прикључака) који је финансиран средствима корисника система за дистрибуцију природног гаса («део трошкова система»).

- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода износи 99.709.000 динара и правилно је израчуната у складу са планираним трошковима амортизације (постојећих средстава и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду) и планираним променама вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду. Подносилац захтева је исправно приказао планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-а), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду (у износу од 14.508.000 динара).

На основу свега напред наведеног, предложена вредност регулисаних средстава у регулаторном периоду се може сматрати оправданом и прихватљивом.

9. Остали приходи

Остали приходи у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 2.865.000 динара (за 30,6% више у односу на претходну годину) и односе се на планиране приходе од техничке контроле унутрашњих гасних инсталација, накнада за баждарење мерача, издавања сагласности и сл. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирани остали приходи у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени остали приходи у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

10. Трошкови за надокнаду губитака

На основу правилно преузетих техничких података о количини природног гаса која се дистрибуира у регулаторном периоду и стопи губитака у дистрибутивном систему у регулаторном периоду, планирани су трошкови за надокнаду губитака у регулаторном периоду за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас у износу од 128.000 динара.

Пондерисана просечна набавна цена природног гаса за покриће губитака у регулаторном периоду (укључујући и све зависне трошкове набавке природног гаса) исправно је исказана у износу од 30,69 дин/м³, а што је заправо продајна цена природног гаса трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца исказана у дин/м³, увећана за трошкове коришћења туђег система за дистрибуцију природног гаса.

11. План улагања

„Гас“, д.о.о., Бечеј нема усвојен петогодишњи план развоја, а доставио је „План и програм пословања за 2008. годину“, као и „План и програм пословања за период од 2008. до 2011. године“. У 2008. години је предвиђена изградња 200 прикључака. Предвиђена су и улагања која се односи на набавку алата и једно путничко возило.

На основу Извештаја о преузимању мерне опреме корисника, „Гас“ Бечеј је од укупно 1399 корисника (број активних на почетку регулаторног периода), од почетка регулаторног периода до 02.12.2008. преузео мерне уређаје од само 19 корисника. Предлажемо да се енергетски субјект обавезе да хитно преузме преостале мерне уређаје.

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 14.508.000 динара. За енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас нису планирана улагања у регулаторном периоду. У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду сопствена средства учествују са 4.457.000 динара (или 30,7%), кредити од домаћих пословних банака са 1.500.000 динара (или 10,3%) а средства потрошача са 8.551.000 динара (или 58,9%). Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду (4.457.000 динара) су у нивоу планираног трошка амортизације у регулаторном периоду (4.457.000 динара), па се извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду могу оценити као реални.

Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду. Од укупно планираних улагања у регулаторном периоду (14.508.000 динара) у регулаторном периоду неће бити активирано 12.808.000 динара и овај износ нема утицаја на висину цена из предложеног акта о ценама за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

12. Приходи од прикључака

Приходи од прикључака у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност дистрибуције природног гаса у износу од 8.551.000 динара (за 54,9% мање у односу на претходну годину) и њихово смањење у односу на претходну годину последица је смањених активности на изградњи прикључака на систем за дистрибуцију природног гаса, а што се може сматрати реалним и прихватљивим.

13. Предложени максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду обрачунат је као усклађени максимално одобрени приход а у складу са достављеним техничким податком о степену искоришћености система за дистрибуцију природног гаса (СИДСт = 23,55%), и према предлогу подносиоца захтева за енергетску делатност дистрибуције природног гаса и за енергетску делатност управљања дистрибутивним системом за природни гас приказан је у следећој табели:

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ (у 000 динара)	
			Дистрибуција природног гаса	Управљање дистрибутивним системом за природни гас
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	15.863	-
2.	Трошкови амортизације	А _т	4.457	-
3.	Стопа повраћаја на регулисана средства	ППЦК	7,50%	-
4.	Регулисана средства	РС _т	100.537	-
5.	Износ повраћаја на регулисана средства		7.540	-
6.	Трошкови за надокнаду губитака у систему за дистрибуцију природног гаса	Г _т	-	128
7.	Остали приходи	ОП _т	2.865	-
8.	Корекциони елемент	КЕ _т	-	-
9.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	24.995	128
10.	Усклађени максимално одобрени приход	МОП _{ут}	18.421	

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално-технички исправна.